

PARMIS
Information Technology

آموزش حسابداری (جلسه دوم)

آموزش حسابداری (جلسه دوم)

تاریخ تنظیم : شهریور ماه ۱۳۹۲

واحد پشتیبانی و آموزش پارمیس

برای شروع حسابداری عملی دانستن مقدراری تعاریف و اصطلاحات الزامی است ، تعاریف ابتدایی و اولیه شامل موارد زیر می باشد :

- ✓ دفتر روزنامه : تمامی معاملات روزانه واحد تجاری به ترتیب تاریخ وقوع در این دفتر.
- ✓ دفتر کل : معاملات ثبت شده در دفتر روزنامه به صورت حداقل هفته ای یک بار به دفتر کل منتقل می شوند .
- ✓ حساب : به منزله پرونده ای مفصل از تغییراتی است ، که دریک دارائی خاص یا یک بدهی خاص یا سرمایه صاحب موسسه ، طی یک دوره زمانی معمولاً یک سال رخ می دهد و ابزار اصلی ثبت و خلاصه کردن اطلاعات مالی است .
- ✓ دارایی : شامل منابع اقتصادی واحد اقتصادی هستند که انتظار می رود در آینده منافی برای مالکان آن واحد داشته باشد .
- ✓ بدهی : حقوق مالی اشخاص غیر از مالکان نسبت به دارائی های یک واحد اقتصادی را بدهی می گویند.
- ✓ سرمایه : حق یا ادعای مالک یا مالکین نسبت به دارائی های یک واحد اقتصادی را سرمایه می گویند.
- ✓ سال مالی : در حسابداری معمولاً یک سال شمسی را به عنوان سال مالی انتخاب می کنند ولی گاهی از دوره های ۳ ماهه ، ۶ ماهه و ۹ ماهه نیز استفاده می شود که به آن دوره مالی می گویند.
- ✓ معادله حسابداری : دارایی = بدهی + سرمایه
- ✓ ثبت : عبارت است از نگارش حسابداری یک رویداد مالی در حساب های مربوطه .

تجزیه و تحلیل معاملات و عملیات مالی :

فرض کنید قصد شروع فعالیت را دارید . برای این منظور ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال از وجه نقد مربوط به خودتان را در محل خاصی قرار می دهید . چون فکر می کنید که مبلغ فوق برای انجام فعالیت مورد نظر کافی نیست ، مبلغ ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال نیز از یکی از دوستان خود به عنوان قرض دریافت می کنید. فرض کنید فعالیت های فوق را در قالب یک شرکت ارائه کرده باشید . اکنون کل وجه نقدی که در اختیار شرکت شما می باشد برابر است با :

$$۱۵۰۰۰۰۰۰ = ۵۰۰۰۰۰۰ + ۱۰۰۰۰۰۰۰$$

در حسابداری ۱۵۰۰۰۰۰۰ ریال فوق را اصطلاحاً دارایی ، ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال را بدهی و ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال را سرمایه می گویند. چنانچه به معادله فوق دقت کنید خواهید دید که رابطه زیر برقرار است :

$$\text{دارائیا} = \text{بدهیا} + \text{سرمایه}$$

این معادله در حسابداری همواره برقرار است و به آن معادله اساسی حسابداری می گویند.

معادله اساسی حسابداری مینا و شالوده سیستم حسابداری دو طرفه است . بر اساس این معادله می توان هر یک از معاملات و عملیات مالی و رویدادهای درای اثر مالی را تجزیه و تحلیل و آثار آن را بر عناصر معادله تعیین کرد.

تعریف اجزا اصلی معادله اساسی حسابداری :

دارائی ها :

اموال ، مطالبات و سایر منابع اقتصادی متعلق به یک موسسه که در نتیجه معاملات ، عملیات مالی یا سایر رویدادها ایجاد شده و قابل تقویم به پول و دارای منافع آتی است ، دارائی نامیده می شود .
موسسات بر حسب نوع و حجم فعالیتشان ، دارائی های مختلفی دارند که از جمله آنها می توان وجه نقد ، مطالبات موسسه از دیگران ، موجودی کالا ، اوراق بهادار ، زمین ، ساختمان ، وسایل نقلیه و اثاثه اداری را نام برد.

بدهی ها :

تعهداتی که یک موسسه در مقابل اشخاص و موسسات دیگر دارد و از معاملات و رویدادهای گذشته ناشی شده است و باید از طریق پرداخت پول ، تحویل کالا ، انجام دادن خدمت یا انتقال سایر اقلام دارایی تسویه شوند ؛ بدهی نامیده می شود.

اجزا اصلی بدهی می توان به موارد زیر اشاره نمود :

- ✓ حسابهای پرداختی : به بدهیهایی که در اثر خرید نسیه دارائیهها یا دریافت نسیه خدمات ایجاد شده باشد و در قبال آن سند تجاری تسلیم نشده باشد ، حسابهای پرداختی می گویند.
- ✓ اسناد پرداختی : بدهیهایی هستند که در قبال آنها اسناد تجاری نظیر سفته و برات تسلیم طلبکار شده باشد .
- ✓ پیش دریافت : به وجه دریافتی از مشتریان قبل از تحویل کالا یا ارائه خدمت ، پیش دریافت گفته می شود. به عبارت دیگر هر گاه قبل از تحویل کالا یا ارائه خدمت به دیگران ، وجهی از آنان دریافت شود به آن پیش دریافت می گویند.
- ✓ وام پرداختی : مبالغی را که موسسه از اشخاص دیگر به عنوان وام دریافت می کند و تعهد می نماید که آن را در موعد معین یا به اقساط پرداخت کند ، وام پرداختی می گویند .

سرمایه :

حق مالی مالک یا مالکان یک موسسه نسبت به دارائیهای آن ، سرمایه نامیده می شود . در هر زمان با کسر کردن بدهیهای یک موسسه از دارائیهای آن ، مبلغ سرمایه به دست می آید.
نحوه محاسبه سرمایه در پایان هر دوره مالی را می توان در قالب معادله زیر نشان داد :

سرمایه پایان دوره = سرمایه اول دوره + سرمایه گذاری مجدد + سود دوره جاری - برداشت

رویدادهای مالی :

رویدادهایی هستند که اثر مالی داشته باشند . به عبارت دیگر ، رویدادهای مالی ، رویدادهایی هستند که حداقل بر یکی از عناصر معادله اساسی حسابداری تاثیر بگذارند.

زبان حسابداری زبان بدهکار و بستانکار است. اما قاعده بدهکار و بستانکار کردن چیست ؟

به طور کلی افزایش عناصر سمت راست معادله اساسی حسابداری یعنی دارائیهها را با بدهکار و کاهش آنها را بستانکار نشان می دهند. برعکس ، افزایش عناصر سمت چپ معادله اساسی حسابداری یعنی بدهیهها و سرمایه را با بستانکار و کاهش آنها را با بدهکار نشان می دهند.

طرح یک سوال :

آقای احمدی شرکت الف را تاسیس و مبلغ ۶۰۰ میلیون ریال به عنوان سرمایه اولیه وارد شرکت نمود :

صندوق (مبلغ ۶۰۰ میلیون ریال افزایش یافته) بدهکار

سرمایه (مبلغ ۶۰۰ میلیون ریال افزایش یافته) بستانکار

یک باب ساختمان به مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال به طور نقد خریداری شده است.

ساختمان (مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال افزایش یافته) بدهکار

صندوق (مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال کاهش یافته) بستانکار

یک دستگاه خودرو به مبلغ ۸۰ میلیون ریال به صورت نسیه خریداری می شود .
وسایل نقلیه (مبلغ ۸۰ میلیون ریال افزایش یافته) بدهکار
بدهی ها (مبلغ ۸۰ میلیون ریال افزایش یافته) بستانکار